CATALUNYA | CAT - ENG | www.terresdelebre.travel/birdwatching

MAPA DEL BIRDWATCHING DE LES TERRES DE L'EBRE

Patronat de Turisme | Diputació Tarragona

CAT - Les Terres de l'Ebre són una **Reserva de la Biosfera** que reuneixen tresors naturals d'altíssim interès i dos ecosistemes protegits únics al Mediterrani com són el **Delta de l'Ebre** i **els Ports**. Pocs llocs al món alberguen dos parcs naturals amb dos ecosistemes tan diferents en poc més de 30 km: el primer, és una de les zones humides més importants de la Mediterrània Occidental, i el segon, massís calcari de relleu abrupte, compta amb les fagedes més meridionals de la península Ibèrica.

Ambdós espais us donen la possibilitat d'observar aus fascinants: al Delta de l'Ebre la gavina corsa, endèmica del Mediterrani, flamencs, xatracs i una gran diversitat d'ànecs. Als Ports l'àguila cuabarrada, el pela-roques, l'aufrany o l'àguila marcenca, seran espècies que captivaran tant a *birdwatchers* experts com a novells.

Altres espais com la **Reserva Natural de Sebes**, **les serres de Cardó – el Boix** o els **Secans del Montsià** us ofereixen ocells com l'abellerol, el mussol comú o el gaig blau que enriquiran una ruta ornitològica a l'abast de tothom amb una diversitat difícilment igualable.

ENG - Terres de l'Ebre is a **Biosphere Reserve** that brings together highly interesting natural treasures and two unique protected ecosystems in the Mediterranean, as are the **Ebro Delta** and **Els Ports**. Few places in the world are home to two natural parks with two such different ecosystems in just over 30 km: the first is one of the most important wetlands in the Western Mediterranean, and the second, a limestone massif with abrupt relief, which has the most southernmost beech forests on the Iberian Peninsula.

Both spaces offer the possibility of observing fascinating birds: in the Ebro Delta the Audouin's gull, endemic to the Mediterranean, flamingos, terns and a great variety of ducks. In Els Ports, Bonelli's eagle, the wallcreeper, the Egyptian vulture or the short-toed eagle, are species that will captivate both expert and novice birdwatchers.

Other areas such as **Sebes Nature Reserve**, the **Cardó-el Boix mountain ranges** or the **drylands of El Montsià** offer birds such as the bee-eater, the little owl or the European roller that will enrich an ornithological route, in reach of everyone and with a diversity that's hard to beat.

1 SECANS DEL MONTSIÀ
Drylands of El Montsià

CAT - Representen les restes d'una antiga zona estepària on es trobaven les darreres espècies d'aquests hàbitats del sud de Catalunya. En l'actualitat en aquest mosaic de camps de cereal, guarets i cultius de secà, es detecten poblacions d'arpella cendrosa, gaig blau, àguila marcenca combinat amb ocells típics de les antigues àrees rurals com el mussol comú, el capsigrany o el còlit ros.

ENG - These drylands are what used to be an ancient steppe area where the last species of these habitats in southern Catalonia lived. Currently, in this mosaic of cereal fields, fallows and rainfed crops, populations of Montagu's harrier, european roller or short-toed eagle can be detected combined with typical birds of the old rural areas such as the little owl, the woodchat shrike, or the western black-eared wheatear.

19,1km | Dia sencer / Full day | Si / Yes | La Galera

2 LA BADIA DEL FANGAR
Fangar bay

CAT - La badia nord del delta de l'Ebre és una zona de vital importància en pas migratori per un ingent contingent de limícoles els quals s'alimenten a les zones de poca fondària recuperant energia en el seus increïbles viatges. Al llarg de l'hivern s'acumulen espècies com la calàbria grossa, bec de serra mitjà o cabussons tot aprofitant les aigües calmades juntament amb l'abundància de peix i marisc de la zona.

ENG - The northern bay of the Ebro delta is a vitally important migratory passage area for a huge contingent of waders that feed in shallow areas, recovering energy while on their incredible journeys. Throughout the winter, species such as the great northern diver, the red-breasted merganser or grebes accumulate, taking advantage of the calm waters and the abundance of fish and shellfish in the area.

14,6km | 200m | Dia sencer / Full day | No / No | L'Ampolla

3 LA TANCADA I BADIA DELS ALFACS
La Tancada and Els Alfacs bay

CAT - Els Erms de la Tancada representen una hàbitat únic al sud del país amb espècies que només trobaríem fora d'aquí a guarets madurs dels secans de Lleida, com seria el cas de la terrerola rogenca. Als Alfacs es congreguen gran quantitat d'ocells com els flamencs, xatracs i gavines com la corsa o la capblanca. La badia és el principal lloc a l'hivern per veure calàbries, ànecs marins i cabussons.

ENG - The Tancada wasteland is a unique habitat in the south of the country with species that can only be found in the mature fallow drylands of Lleida, as is the case of the lesser short-toed lark. In Els Alfacs a large number of birds congregate such as flamingos, terns and gulls like Audouin's and Slender-billed gulls. The bay is the main place in winter to see loons, sea ducks and grebes.

11,2km | 5,2Km | Mig dia / Half day | No / No | Urb. Eucaliptus

4 L'ENCANYISSADA I MIGJORN - ALFACADA
Encanyissada and Migjorn - Alfacada

CAT - Sistema de llacunes interiors i canyissars desenvolupats allà on no han arribat les aigües salinitzades. Lloc per excel·lència de milers d'ànecs de gran diversitat d'espècies, espectaculars joques de capons reials i el darrer refugi per espècies de comunitats helòfites com el boscaler comú, martinet menut, bitó o el místic repicatalons ibèric amb poblacions en greu perill d'extinció.

ENG - This covers a system of interior lagoons and mature reedbeds which developed where salinized waters have not reached. A place par excellence for thousands of ducks of many different species, for the spectacular glossy ibis and the last refuge for helophyte communities such as Savi's Warbler, little bittern, great bittern and the mystic common reed bunting with populations in serious danger of extinction.

25,1km | 100m | Dia sencer / Full day | No / No | Poblenou del Delta

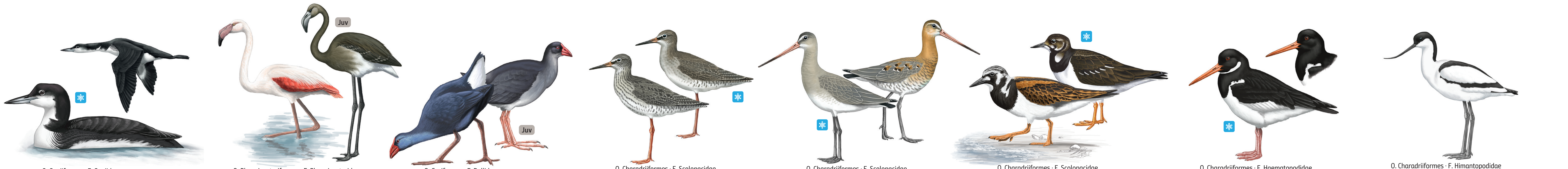

O. Gaviiformes · F. Gaviidae — **Calàbria grossa** — Great northern diver — *Gavia immer*

O. Phoenicopteriformes · F. Phoenicopteridae — **Flamenc comú** — Greater flamingo — *Phoenicopterus roseus*

O. Gruiformes · F. Rallidae — **Polla blava** — Purple swamphen — *Porphyrio porphyrio*

O. Charadriiformes · F. Scolopacidae — **Gamba roja vulgar** — Common redshank — *Tringa totanus*

O. Charadriiformes · F. Scolopacidae — **Tètol cuanegre** — Black-tailed godwit — *Limosa limosa*

O. Charadriiformes · F. Scolopacidae — **Remena-rocs** — Ruddy turnstone — *Arenaria interpres*

O. Charadriiformes · F. Haematopodidae — **Garsa de mar** — Eurasian oystercatcher — *Haematopus ostralegus*

O. Charadriiformes · F. Himantopodidae — **Bec d'alena** — Pied avocet — *Recurvirostra avosetta*

O. Charadriiformes · F. Laridae — **Gavina corsa** — Audouin's gull — *Ichthyaetus audouinii*

O. Charadriiformes · F. Laridae — **Gavina capblanca** — Slender-billed gull — *Chroicocephalus genei*

O. Charadriiformes · F. Laridae — **Xatrac menut** — Little tern — *Sternula albifrons*

O. Pelecaniformes · F. Ardeidae — **Agró roig** — Purple heron — *Ardea purpurea*

O. Pelecaniformes · F. Ardeidae — **Martinet menut** — Little bittern — *Ixobrychus minutus*

O. Pelecaniformes · F. Threskiornithidae — **Capó reial** — Glossy ibis — *Plegadis falcinellus*

O. Accipitriformes · F. Pandionidae — **Àguila pescadora** — Osprey — *Pandion haliaetus*

O. Accipitriformes · F. Accipitridae — **Arpella cendrosa** — Montagu's harrier — *Circus pygargus*

O. Accipitriformes · F. Accipitridae — **Àguila marcenca** — Short-toed eagle — *Circaetus gallicus*

O. Accipitriformes · F. Accipitridae — **Àguila cuabarrada** — Bonelli's eagle — *Aquila fasciata*

O. Accipitriformes · F. Accipitridae — **Àguila daurada** — Golden eagle — *Aquila chrysaetos*

O. Accipitriformes · F. Accipitridae — **Voltor comú** — Griffon vulture — *Gyps fulvus*

O. Accipitriformes · F. Accipitridae — **Aufrany** — Egyptian vulture — *Neophron percnopterus*

O. Piciformes · F. Picidae — **Picot verd ibèric** — Iberian green woodpecker — *Picus sharpei*

O. Coraciiformes · F. Coraciidae — **Gaig blau** — European roller — *Coracias garrulus*

O. Coraciiformes · F. Meropidae — **Abellerol** — European bee-eater — *Merops apiaster*

O. Coraciiformes · F. Alcedinidae — **Blauet** — Common kingfisher — *Alcedo atthis*

O. Bucerotiformes · F. Upupidae — **Puput** — Eurasian hoopoe — *Upupa epops*

O. Strigiformes · F. Strigidae — **Mussol comú** — Little owl — *Athene noctua*

O. Passeriformes · F. Alaudidae — **Terrerola comuna** — Greater short-toed lark — *Calandrella brachydactyla*

O. Passeriformes · F. Alaudidae — **Cotoliu** — Woodlark — *Lullula arborea*

O. Passeriformes · F. Acrocephalidae — **Boscarler comú** — Savi's warbler — *Locustella luscinioides*

O. Passeriformes · F. Muscicapidae — **Còlit ros** — Western black-eared wheater — *Oenanthe hispanica*

O. Passeriformes · F. Muscicapidae — **Còlit negre** — Black wheater — *Oenanthe leucura*

O. Passeriformes · F. Muscicapidae — **Merla blava** — Blue rock thrush — *Monticola solitarius*

O. Passeriformes · F. Laniidae — **Capsigrany** — Woodchat shrike — *Lanius senator*

O. Passeriformes · F. Tichodromidae — **Pela-roques** — Wallcreeper — *Trichodroma muraria*

O. Passeriformes · F. Prunellidae — **Cercavores** — Alpine accentor — *Prunella collaris*

O. Passeriformes · F. Sittidae — **Pica-soques blau** — Eurasian nuthatch — *Sitta europaea*

O. Passeriformes · F. Oriolidae — **Oriol** — Eurasian golden oriole — *Oriolus oriolus*

O. Passeriformes · F. Emberizidae — **Repicatalons ibèric** — Common reed bunting — *Emberiza schoeniclus whiterbyi*

O. Passeriformes · F. Emberizidae — **Sit negre** — Rock bunting — *Emberiza cia*

O. Passeriformes · F. Fringillidae — **Trencapinyes** — Common crossbill — *Loxia curvirostra*

O. Artiodactyla · F. Bovidae — **Cabra salvatge** — Iberian ibex — *Capra pyrenaica spp. hispanica*

Gen Feb Mar Abr Mai Jun Jul Ago Set Oct Nov Des

Interpretació de les fitxes
Interpretation of the cards

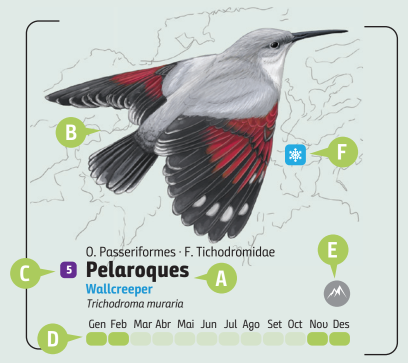

- **A** Nom comú i científic — Common and scientific name
- **B** Il·lustració de l'espècie — Illustration of the species
- **C** Itinerari — Route
- **D** Fenologia — Phenology
- **E** Hàbitat preferent — Preferred habitat
- **F** Hivernant i/o juvenil — Wintering and/or juvenile

- Aiguamoll — Wetland
- Camp i conreus — Field and crops
- Bosc — Forest
- Muntanya — Mountain
- Mar — Sea

5 CARO
Caro

CAT - Amb els seus 1.441 m d'alçada és el cim més elevat de les Terres de l'Ebre. La seva ascensió inclou el pas per diversos tipus d'hàbitats sumant una gran diversitat d'espècies d'ocells. Comencen per gran extensions d'oliveres on s'escolta el cant de la cotoliu alhora que és refugi d'energia per gran estols de tords, tallarols i altres ocells aprofitant aquest fruit del Mediterrani. El pas per boscos ens ajuda a detectar trencapinyes tot arribant a les zones elevades on a l'hivern es troben el sit negre i el cercavores.

ENG - At 1,441 m. in height, this is the highest peak in the Terres de l'Ebre region. Its ascent includes passing through various types of habitats, and consequently there is a huge variety of bird species. To begin, there are large expanses of olive trees where the song of the woodlark can be heard, there are also large flocks of thrushes, warblers and other birds taking advantage of this Mediterranean fruit. By passing through the forests, you can spot common crossbills, and then reaching higher areas the rock bunting and alpine accentor can be found during the winter.

21,5km | Dia sencer / Full day | No / No | Roquetes

6 D'HORTA DE SANT JOAN A LA FRANQUETA
From Horta de Sant Joan to La Franqueta

CAT - Comencem amb oliveres de secà entrant per uns estrets a un màgic paisatge, envoltats de verticals penya-segats on trobem ocells de caràcter rupícola com l'aufrany, la merla blava i a l'hivern el pela-roques. Cal estar atents al cel perquè en qualsevol moment ens pot sobrevolar l'àguila daurada o la cuabarrada. Aquest és un dels millors llocs per remirar cada raconet de les parets a la cerca de l'espectacular cabra salvatge.

ENG - We begin among dry olive trees, and then enter a canyon leading to a magical landscape, surrounded by vertical cliffs where we find cliff-nesting birds such as the Egyptian vulture, the blue rock thrush and in winter the wallcreeper. If we look up and pay special attention to the sky, we may at any moment spot the golden or Bonelli's eagle flying above. Here is one of the best places to see the spectacular iberian ibex, but you must look very carefully at every rook crevice.

10,3km | 100m | Dia sencer / Full day | No / No | Voltants d'Horta de Sant Joan

7 SERRES DE CARDÓ - EL BOIX/CABRAFEIXET
Sierra de Cardó - el Boix/Cabrafeixet

CAT - A tocar del delta de l'Ebre trobem aquestes serres prelitorals on a més d'unes interessants coves amb pintures rupestres, trobem un bon nombre d'espècies de papallones i orquídies. En la primera part gaudirem d'espècies típiques de conreus mediterranis com l'abellerol, la puput o el capsigrany. Al final de l'itinerari caracteritzat per ambients rupícoles, es detecten merles blaves i còlits negres. La seva situació geogràfica fa que sigui un gran lloc per observar la migració d'aus planejadores.

ENG - Near the Ebro delta we find these pre-coastal mountain ranges where, in addition to some interesting caves with cave paintings, we find a large number of butterfly and orchid species. Firstly, we can appreciate bird species which are typical of Mediterranean crops such as the european bee-eater, the eurasian hoopoe or the woodchat shrike. At the end of the route, typical of rocky areas, the blue rock thrush and black wheatears can be seen. Its geographical situation makes it a great place to observe the migration of soaring birds

11.7km | 250m | Mig dia / Half day | No / No | El Perelló

8 DE GANDESA A LA RESERVA NATURAL DE SEBES
From Gandesa to Sebes Nature Reserve

CAT - Itinerari que travessa les zones planes de la Terra Alta envoltada de vinyes i oliveres, on s'amaguen espècies com l'abellerol, la terrerola comuna o el còlit ros. A mes, és una excel·lent àrea de rastreig per grans rapinyaires com l'àguila cuabarrada o la marcenca. Finalment arribem a la Reserva Natural de Sebes on es combinen aquests tipus d'espècies amb altres típiques de canyissar com el martinet menut, el blauet o l'agró roig. A l'hivern es pot gaudir de bones observacions de bitó.

ENG - This route crosses the flat areas of Terra Alta, which is full of vineyards and olive groves, where species such as the european bee-eater, greater short-toed lark or the western black-eared wheatear hide. It is also an excellent tracking area for large birds of prey such as Bonelli's eagle or the short-toed eagle. Finally, we arrive at Sebes Nature Reserve where these species are combined with others typical of reed beds such as the little bittern, the common kingfisher, the purple heron and in winter you can take pleasure in observing great bitterns.

36,6km | 300m | Dia sencer / Full day | No / No | Gandesa

AVE (Tren d'Alta Velocitat)
AVE (High-Speed Train)

Aeroport de Reus
Reus Airport

Ferrocarrils
Railways

Límits comarca
County Borders

Autopista
Motorway

Autovia
Dual Carriageway

Baix Ebre Noms de comarca
County Names

TORTOSA Capitals de comarca
County Capitals

Pobles
Towns

Platja de Rumar Platja
Beach

Carretera
Road

Via ràpida
A-road

Recomanacions
Recomendations

Abans d'iniciar un itinerari, us recomanem que visiteu els centres i punts d'informació dels Parcs Naturals o les oficines de turisme.
Before beginning your itinerary, we recommend you visit the Natural Parks Centres and Information Points or the local tourist offices.

No feu foc. Un descuit pot destruir allò que la natura ha trigat centenars d'anys a crear.
Don't light fires. A moment of carelessness can lead to the destruction of everything nature has taken hundreds of years to create.

Ajudeu a mantenir l'entorn net. Emporteu-vos les deixalles amb vosaltres.
Please help to keep the countryside clean. Take all your rubbish with you.

El benestar de les aus és el primer.
The well-being of the birds comes first.

El hàbitat ha de ser protegit.
The habitat must be protected.

El comportament de les aus no s'ha d'alterar.
The behaviour of the birds must not be altered.

Respecta els drets de les persones de la zona d'observació i les normes bàsiques de seguretat.
Respect the rights of the people in the observation area and the basic safety rules.

Siguis prudent a l'hora de compartir informació delicada sobre espècies protegides i col·labora quan observis una situació de risc per a elles.
Be prudent when sharing sensitive information about protected species and collaborate if you observe them in a risky situation.

Respecta la normativa sobre la protecció de les aus en tot moment.
Respect the regulations on the protection of birds at all times.

Respecta els drets dels propietaris de les finques i dels treballadors del camp.
Respect the rights of farm owners and field workers.

Forma part d'un model de turisme sostenible que col·labori en el manteniment d'entorns rurals amistosos per a les aus.
This is part of a sustainable tourism model that collaborates in the maintenance of rural environments which are friendly to birds.

Telèfons d'interès
Telephone numbers of interest

Emergències, 112
Cos d'Agents Rurals, 977 706 261
Parc Natural del Delta de l'Ebre
977 489 679 / 977 261 022 - pndeltaebre@gencat.cat
Parc Natural dels Ports
977 504 012 - pndelsports@gencat.cat
Reserva Natural de Sebes
977 265 112 - info@freixe.cat
Reserva Natural de Riet Vell
616 290 246 - reservarietvell@seo.org
Món Natura Delta de l'Ebre
977 053 801 - info@monnaturadelta.com
Fundació Plegadis
616 994 030 - ssales@fundacioplegadis.org

CATALUNYA CAT - ENG www.terresdelebre.travel/birdwatching

TERRES DE L'EBRE BIRDWATCHING MAP

Patronat de Turisme · Diputació Tarragona

ITINERARIS BIRDWATCHING:
BIRDWATCHING ITINERARIES:

1. Secans del Montsià
   Drylands of El Montsià
2. La badia del Fangar
   Fangar bay
3. La Tancada i badia dels Alfacs
   La Tancada and Els Alfacs bay
4. L'Encanyissada i Migjorn - Alfacada
   Encanyissada and Migjorn - Alfacada
5. Caro
   Caro
6. D'Horta de Sant Joan a la Franqueta
   From Horta de Sant Joan to La Franqueta
7. Serres de Cardó - el Boix/Cabrafeixet
   Sierra de Cardó - el Boix/Cabrafeixet
8. De Gandesa a la Reserva Natural de Sebes
   From Gandesa to Sebes Nature Reserve

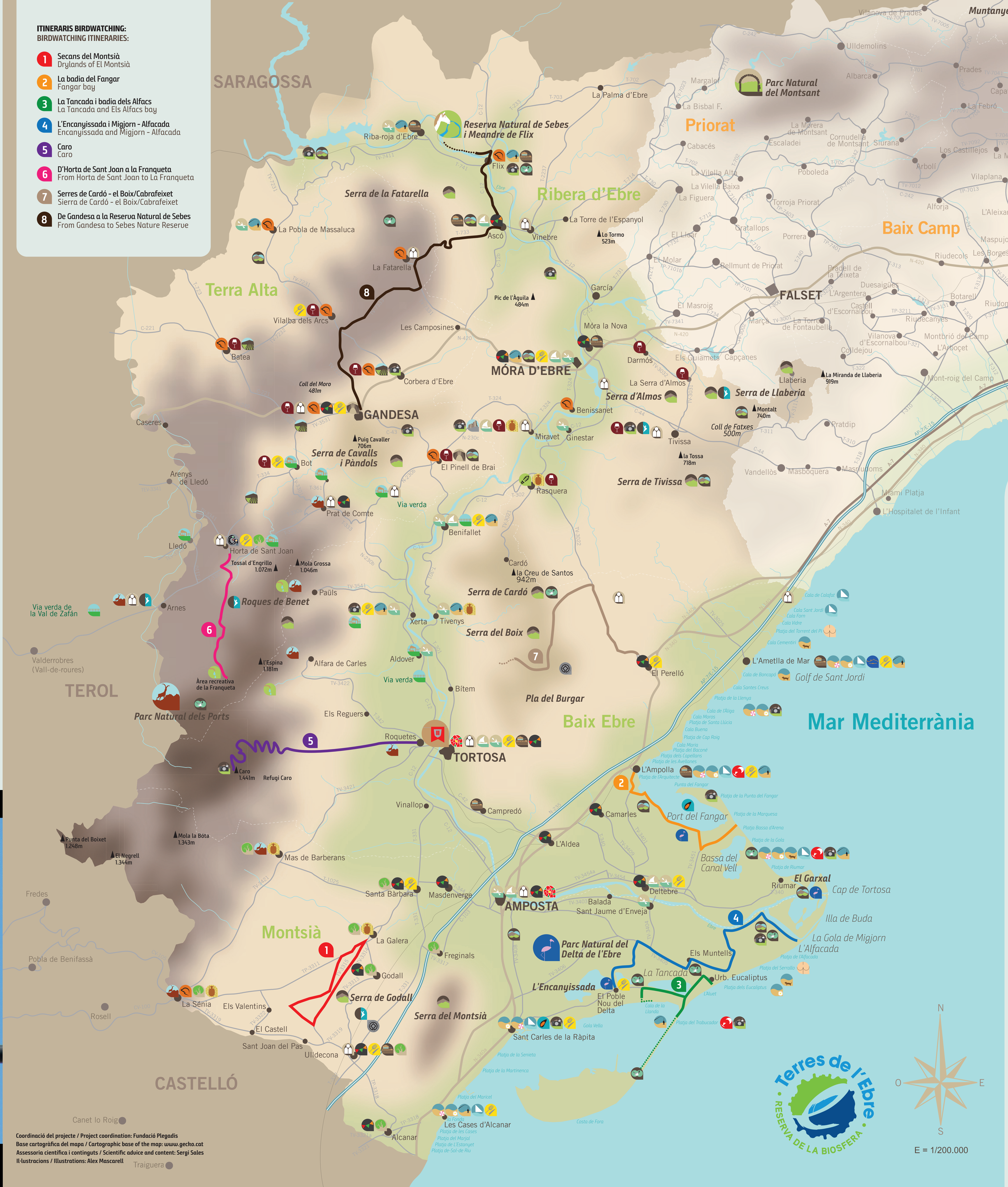

Via Verda de la Val de Zafán
Zafán Valley Green Way

Senderisme
Hiking

World Heritage UNESCO

Parc Natural del Delta de l'Ebre

Parc Natural dels Ports

Reserva Natural de Sebes i Meandre de Flix

Mirador Paisatgístic
Viewpoint Tower

Font / Punt d'aigua
Fountain

Estació de tren
Train Station

Estació de la Via Verda
Green Way Station

Oliveres Mil·lenàries
Thousand-Year-Old Olive Trees

Cicloturisme
Cycletourism

Escalada
Climbing

Paisatge de Vinya
Landscape of the Vineyards

Paisatge per a Fotografiar
Scenery to Photograph

Birdwatching
Birdwatching

Artesania
Handicrafts

Gastronomia
Gastronomy

Enoturisme
Wine Tourism

Cellers Modernistes
Modernist Wineries

Patrimoni
Heritage

Modernisme
Art Nouveau Arquitecture

Tortosa,
Ciutat del Renaixement

Castell de Miravet

Paisatge dels Genis

Batalla de l'Ebre

Festes Singulars
Festivals

Natura
Nature

Platja urbana
Beach

Platja natural
Natural beach

Platja amb gos
Beach dogs permitted

Nudisme
Naturism

Activitats Nàutiques
Water Sports

Kitesurf
Kitesurfing

Muscleres
Mussel Farms

Tuna Tour

Activitats Fluvials
River Activities

Navegació Fluvial
River Trips

Pesca Esportiva
Sports Fishing

E = 1/200.000

Coordinació del projecte / Project coordination: Fundació Plegadis
Base cartogràfica del mapa / Cartographic base of the map: www.gecko.cat
Assessoria científica i continguts / Scientific advice and content: Sergi Sales
Il·lustracions / Illustrations: Alex Mascarell